

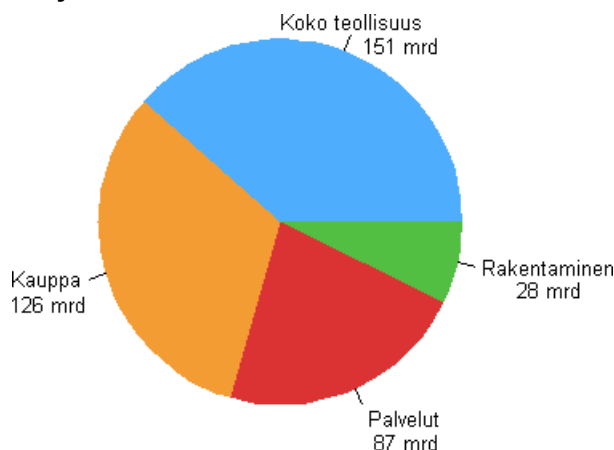
Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto

2013, ennakko

Yritysten liikevaihto laski 1,2 prosenttia vuonna 2013

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston ennakkotiedot kattavat kaivostoiminnan ja teollisuuden, rakentamisen sekä kaupan ja palvelut. Näiden yhteenlaskettu liikevaihto oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 392 miljardia euroa vuonna 2013. Liikevaihtoa kertyi 4,9 miljardia euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Liikevaihto laski kaikilla päätoimialoilla.

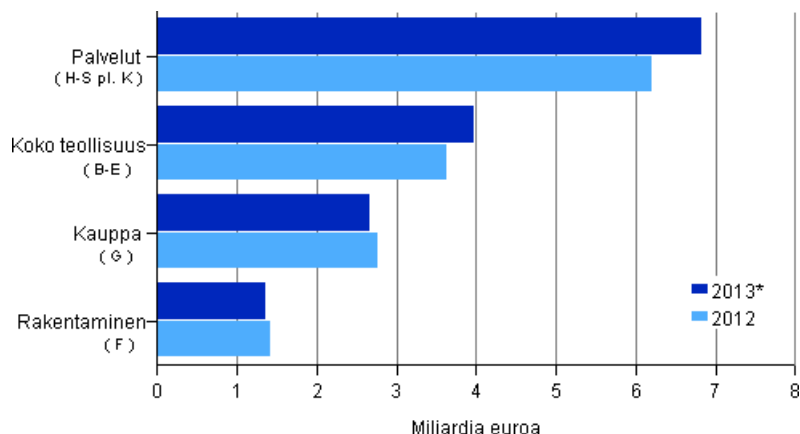
Yritysten liikevaihto 2013*

* ennakkotieto

Liikevaihdon laskusta huolimatta teollisuus ja palvelualat pystyivät kuluja karsimalla kasvattamaan liiketulosta edellisvuodesta. Kaupan ja rakentamisen toimialoilla ei onnistuttu yhtä hyvin, vaan liiketulosta jäi vähemmän kuin vuonna 2012.

Yritysten liikevoitto toimialoittain 2012–2013*

* ennakkotieto

Yritysten tuottama arvonlisäys pysyi teollisuudessa lähes ennallaan, mutta rakentamisessa, kaupassa ja palvelualoilla on havaittavissa pientä laskua. Yrityssektorille kertyi jalostusarvoa yhteensä 90,4 miljardia euroa vuonna 2013.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoveroaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omilla kyselyillä.

Tilastokeskus on uudistanut yritystilastojen tuotantoa. Tilastovuodesta 2013 lähtien tilinpäätöstilastot julkaistaan yhdessä yritysrekisterin tietojen kanssa yhtenä tilastona. Uudistuksen yhteydessä on otettu käyttöön yhtenäiset, yritysrekisterin määrittämät toimialat. Toimialaeroista johtuen aikasarjat eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia. Ennakkotilaston vertailuvuodessa toimialamuutokset on otettu takautuvasti huomioon. Tiedot eivät ole vertailukelpoisia Yritysrekisterin vuositilaston edellisiin julkaisuihin nähden, koska tilastoitavan yrityksen rajausta on muutettu.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukko

Liitetaulukko 1. Yritysten liikevaihto toimialoittain 2012–2013*.....	4
Liitetaulukko 2. Yritysten jalostusarvo toimialoittain 2012–2013*.....	4
Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	5

Liitetaulukko

Liitetaulukko 1. Yritysten liikevaihto toimialoittain 2012–2013*

Toimiala	Liikevaihto		Vuosimuutos
	1000 euroa		
	2012	2013* ¹⁾	%
B Kaivostoiminta ja louhinta	1 804 909	1 618 734	-10,3
C Teollisuus	137 051 082	134 806 607	-1,6
D Sähkö- kaasu- ja lämpöhuolto jäähdytysliiketoiminta	12 574 758	12 569 747	0,0
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	2 156 620	2 079 025	-3,6
F Rakentaminen	28 674 571	28 262 088	-1,4
G Kauppa	126 716 913	125 613 179	-0,9
H Kuljetus ja varastointi	22 758 831	22 501 111	-1,1
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	5 940 876	5 875 861	-1,1
J Informaatio ja viestintä	16 360 081	16 385 506	0,2
L Kiinteistöalan toiminta	8 396 691	7 639 831	-9,0
M Ammatillinen tieteellinen ja tekninen toiminta	12 851 159	12 945 110	0,7
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	10 192 403	9 970 630	-2,2

1) * ennakkotieto

Liitetaulukko 2. Yritysten jalostusarvo toimialoittain 2012–2013*

Toimiala	Jalostusarvo		Vuosimuutos
	1000 euroa		
	2012	2013* ¹⁾	%
B Kaivostoiminta ja louhinta	579 359	385 508	-33,5
C Teollisuus	23 810 189	24 414 244	2,5
D Sähkö- kaasu- ja lämpöhuolto jäähdytysliiketoiminta	2 954 098	3 100 548	5,0
E Viemäri- ja jätevesihuolto; muu ympäristön puhtaanapito	574 107	569 016	-0,9
F Rakentaminen	9 357 533	9 220 867	-1,5
G Kauppa	14 954 322	14 816 585	-0,9
H Kuljetus ja varastointi	7 541 069	7 582 892	0,6
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	2 118 112	2 059 352	-2,8
J Informaatio ja viestintä	7 398 401	7 470 085	1,0
L Kiinteistöalan toiminta	4 079 280	3 914 485	-4,0
M Ammatillinen tieteellinen ja tekninen toiminta	6 353 302	6 478 908	2,0
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	5 110 759	5 042 463	-1,3

1) * ennakkotieto

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilasto kuvaa Suomessa toimivia yrityksiä. Tilasto sisältää toimialoittaisia tietoja yritysten lukumäärästä, henkilöstöstä ja tilinpäätöksistä.

Tilastoyksikkönä on yritys. Valtion ja kuntien liikelaitokset sisältyvät tilastoaineistoon. Yritysten tilinpäätösaineiston kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt sekä rahoitus ja vakuutus toiminta.

Tilasto sisältää keskeiset tilinpäätöstiedot sekä näistä laskettuja kannattavuuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja sekä yritysten rakennetta kuvaavia tietoja.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään ryhmitettynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät: käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot sekä myyntitappiot ja fuusiotappiot esitetään satunnaisina erinä. Ennen käyttökateä esitetty laskennallinen palkkorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – käyttöomaisuuden myyntivoitot – fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset – vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate} - \% = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos} - \% = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos} - \% = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos} - \% = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} - \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto} - \% = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Jalostusarvo/henkilöstökulut

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäätössiirtojen kertymä}}{\text{Tase- saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat/ liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma- saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yritys muodostuu yhdestä oikeudellisesta yksiköstä. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, osuuskunta, säästöpankki ja taloudellinen yhdistys),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev.2:een siten, että NACE:n nelinumerotasoa on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjä noudattaen.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiakastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi.

Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
  - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
  - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
  - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
  - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
  - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
  - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
  - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
  - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
  - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
  - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
  - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
  - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihdon ja taseen loppusummien rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

Lait ja asetukset

1. Kirjanpitolaki ja —asetus 30.12.1997 / 1336..
2. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittain yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008
3. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus. Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
4. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev.2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.
5. Yrityсреkisteriasetus 177/2008.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Rekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyyppi, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilastoon yritykset on valittu käyttäen rajoituksia toiminta-ajalle, henkilöstölle, liikevaihdolle ja taseelle. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilastoon. Lisäksi energia- ja vesihuollon ja liikenteen toimialojen kunnalliset liikelaitokset ovat tilastossa mukana.

Yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoveroaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluihin. Elinkeinoveroaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverolain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Tilastokeskuksen yritysten rakennekyselyllä kerätään vuosittain kaikkien monitoimipaikkaisten ja vähintään 20 henkilöä työllistävien yksitoimipaikkaisten yritysten tiedot. Alle 20 henkilöä työllistäviä yrityksistä tiedustellaan yksiköt, joilla tiedot hallinnollisten rekistereiden, kaupallisten aineistojen tai Tilastokeskuksen muiden kyselyjen perusteella ovat muuttuneet. Perustetut yritykset sisällytetään yleensä kerran uusien yritysten kyselyyn melko pian toiminnan aloittamisen jälkeen. Omista kyselyistä saadaan muun muassa henkilöstön määrä, toimiala ja sijaintikunta. Kyselyihin sisällyttämättömien yritysten henkilöstön määrä estimoidaan palkkatietojen perusteella.

Tilastokeskuksen tilinpäätöskyselyllä kerätään vuosittain tietoja noin 5 000 yritykseltä. Tilinpäätöstilaston kohdejoukosta kyselyyn kuuluvat kaikki yli 50 henkilöä työllistävät yritykset. Lisäksi 10 – 50 henkilöä työllistäviä yrityksistä kyselyyn on valittu yritykset satunnaisotannalla. Kyselyssä on myös joitain alle 10 henkilöä työllistäviä yrityksiä sekä kaikki markkinaehtoiset kunnalliset liikelaitokset.

Tilastokeskuksen tilinpäätöskyselyssä kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Aineistoa tarkistetaan erilaisilla sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patenti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Rakenne- ja tilinpäätöstilasto sisältää tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta. Maatilataloudesta saadaan kattavasti vain henkilöstö- ja liikevaihtotiedot. Tilasto ei sisällä tilinpäätöstietoja rahoitus- ja vakuutus toiminnasta (toimialat 64, 65, 66, Toimialaluokitus 2008). Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Aineiston puuttuvat arvot korvataan eli imputoidaan ensisijaisesti yrityksen aikaisempien vuosien tiedoilla ja toiseksi liikevaihdoltaan ja henkilöstömäärältään vastaavanlaisen yrityksen tiedoilla.

Tilaston lukuja julkaistaan sekä ennakkollisina että lopullisina. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin ennakkollisiin tietoihin verrattuna.

Tilastoon tulevat yritykset, jotka ovat toimineet yli puoli vuotta tilastovuonna ja jotka ovat työllistäneet enemmän kuin puoli henkilöä tai joiden liikevaihto on ylittänyt vuosittain määritellyn tilastorajan.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten tilinpäätösaineistosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syyskuussa ja lopulliset tiedot joulukuussa.

5. Tietojen saatavuus

Rakenne- ja tilinpäätöstilaston tiedot sekä kuvaus ja muut metatiedot julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/yrti/index.html>.

Rakenne- ja tilinpäätöstilaston yritysaineisto on mahdollista saada tutkimuskäyttöön suojatussa muodossa. Käyttö tapahtuu Tilastokeskuksen tutkimuslaboratoriossa. Lisätietoja: <http://www.stat.fi/tup/mikroaineistot/index.html>.

Lisätietoja tilastosta antavat Lisätietoja -sivulla mainitut henkilöt: <http://tilastokeskus.fi/til/yrti/yht.htm>.

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttavat kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkorjaus. Palkkorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkorjausta.

Henkilöstön lukumäärä noudattaa kokovuosityöllisen määritelmää.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon kausiveroaineistosta. Liikevaihdon määrittely kausiveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Tilastovuodesta 2013 lähtien yritys- ja toimipaikkarekisterin ja tilinpäätöstilaston tiedot on yhtenäistetty. Aikaisempina vuosina yritysten luokittelussa toimialoille on ollut jonkin verran eroja. Yritysten lukumäärätiedoissa on ollut myös eroja.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Luokitteluperusteena on käytetty myös henkilöstön lukumäärää ja liikevaihtoa.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonnäkökulma poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin. Lisäksi tilinpäätöstilaston jalostusarvo arvioidaan tuottajahintaan.

Lisätietoja

Pirkko Nurmela 029 551 3519

Jaakko Salmela 029 551 3454

Vastaava tilastojohtaja:

Hannele Orjala

rakenne.tilastot@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

---

*Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi*

ISSN 2342-6217 (pdf)

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*